

**ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ
ΙΔΡΥΜΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ-
ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ**

Οδηγός Εκπόνησης Πτυχιακής Εργασίας

Λάρισα, Οκτώβριος 2016

Περιεχόμενα

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	3
ΕΠΙΛΟΓΗ ΘΕΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΕΠΙΒΛΕΠΟΝΤΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗ.....	3
ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΤΩΝ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ.....	4
ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.....	5
ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.....	5
Εξώφυλλο και Σελίδα τίτλου.....	7
Περιεχόμενα.....	7
Πρόλογος- Ευχαριστίες (προαιρετικά).....	7
Περίληψη στα Ελληνικά - Λέξεις κλειδιά.....	8
Περίληψη στα Αγγλικά (Abstract) - Λέξεις κλειδιά.....	6
Εισαγωγή.....	7
Γενικό Μέρος.....	7
Ειδικό μέρος (Σε ερευνητική εργασία).....	8
Βιβλιογραφικές αναφορές.....	9
Παράρτημα/τα.....	11
ΜΟΡΦΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.....	11
ΕΚΤΑΣΗ ΤΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.....	12
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ.....	12
ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ – ΓΛΩΣΣΑ.....	14
Παράρτημα 1.....	15

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η πτυχιακή εργασία (ΠΕ) είναι υποχρεωτική και πραγματοποιείται όταν ο φοιτητής βρίσκεται στο 7^ο εξάμηνο και μετά . Ο συγκεκριμένος οδηγός περιέχει βασικές οδηγίες για τη συγγραφή της ΠΕ, σύμφωνα με την διεθνώς επικρατούσα ακαδημαϊκή πρακτική. Έχει σκοπό να βοηθήσει τους φοιτητές να προετοιμάσουν, να εκπονήσουν, να υποβάλουν και να υποστηρίξουν επιτυχώς τη διπλωματική τους εργασία. Η ΠΕ αποτελεί μια πρωτότυπη, προσωπική δημιουργία που καταδεικνύει τις ερευνητικές και μεθοδολογικές ικανότητες του συγγραφέα της, ο οποίος θα πρέπει να αξιοποιήσει την κριτική του σκέψη, δημιουργικότητα και συνθετική ικανότητα.

Είναι απαραίτητο να διευκρινιστεί ότι ο οδηγός αυτός δεν μπορεί και δεν σκοπεύει να υποκαταστήσει μια καλή επικοινωνία μεταξύ επιβλέποντος καθηγητή (ΕΚ) και φοιτητή. Προκειμένου να διασφαλιστεί η εκπόνηση εργασιών υψηλής ποιότητας, πρέπει να υπάρχει συνεχής συνεργασία του φοιτητή με τον ΕΠ, ο οποίος παρακολουθεί την πορεία εκπόνησης της εργασίας, καθοδηγεί τον φοιτητή και πιστοποιεί την επιτυχή ολοκλήρωση της εργασίας.

ΕΠΙΛΟΓΗ ΘΕΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΕΠΙΒΛΕΠΟΝΤΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗ

Η ΠΕ αποτελεί μια βιβλιογραφική ανασκόπηση ή μια ερευνητική εργασία σε θεματολογία που σχετίζεται με όλα τα γνωστικά αντικείμενα της νοσηλευτικής , όπως αυτά παρουσιάζονται και στον οδηγό σπουδών του τμήματος. Η επιλογή του θέματος και του ΕΚ πρέπει να γίνεται σε καθορισμένη ημερομηνία του εκάστοτε ακαδημαϊκού έτους. Αυτό απαιτεί προεργασία που καλό είναι να γίνεται νωρίτερα αλλά, σε κάθε περίπτωση, να ακολουθεί την ολοκλήρωση του μεγαλύτερου τμήματος του διδακτικού μέρους του Σπουδών. Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος **765. Σεμινάρια τελειοφοίτων –συγγραφή επιστημονικής εργασίας (θεωρία και άσκηση πράξη)** οι φοιτητές πρέπει να επικοινωνήσουν με τους διδάσκοντες και να ανταλλάξουν απόψεις σχετικά με τα γνωστικά αντικείμενα που θα τους ενδιέφερε να εκπονήσουν τις ΠΕ τους.

Καλύτερο θέμα θεωρείται αυτό που ενδιαφέρει προσωπικά το φοιτητή και του επιτρέπει να αξιοποιήσει με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τις γνώσεις και δεξιότητές του. Για την επιλογή του θέματος της ΠΕ, μπορεί να πάρει ιδέες από τις διαλέξεις και τις συζητήσεις στην αίθουσα διδασκαλίας από την κλινική του άσκηση στο νοσοκομείο αλλά και σε άλλες εξωνοσοκομειακές δομές καθώς και από επίκαιρα θέματα. Η τελική επιλογή του θέματος γίνεται μετά από συζήτηση με τον ΕΚ που θα αναλάβει την εποπτεία της ΠΕ. Στη συζήτηση εξετάζονται και διαμορφώνονται οι προτάσεις και τα ενδιαφέροντα του φοιτητή και ο ΕΚ

προτείνει κάποιο θέμα με βάση τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα, τις απαιτήσεις μιας ΠΕ, τις ικανότητες του φοιτητή, τον αριθμό των ατόμων που θα εκπονήσουν τη διπλωματική.

Επιβλέπων καθηγητής μπορεί να είναι μόνιμος/τακτικός καθηγητής του τμήματος Νοσηλευτικής αλλά και επιστημονικός/εργαστηριακός συνεργάτης του τμήματος Νοσηλευτικής αλλά **απαραίτητη προϋπόθεση** για την επίβλεψη ΠΕ αποτελεί η κατοχή τουλάχιστον μεταπτυχιακού τίτλου (Msc) από τον ΕΚ. Η επιτροπή εξέτασης της ΠΕ είναι τριμελής, της οποίας το ένα μέλος είναι ο ΕΚ. Τα άλλα δύο μέλη είναι διδάσκοντες ή μέλη ΕΠ. Η ανάληψη θέματος και επιβλέποντα καθηγητή πραγματοποιείται δύο φορές το χρόνο κατά το χειμερινό και εαρινό εξάμηνο. Η ανεύρεση επιβλέποντα αποτελεί ευθύνη των φοιτητών. Εάν οι φοιτητές δεν κατορθώσουν να επικοινωνήσουν με κάποιο καθηγητή, ο υπεύθυνος των πτυχιακών εργασιών οφείλει να ορίσει επιβλέποντα σύμφωνα με το φόρτο εργασίας του κάθε καθηγητή.

Αφού το προτεινόμενο θέμα καθοριστεί και διατυπωθεί με σαφήνεια, το ειδικό έντυπο δήλωσης θέματος της ΠΕ πρέπει να υποβληθεί στη γραμματεία του τμήματος και να πρωτοκολληθεί. Ο φοιτητής μπορεί να προμηθευτεί τα ειδικά έντυπα από την ιστοσελίδα του ΤΕΙ, στις ανακοινώσεις του τμήματος Νοσηλευτικής. Τα έντυπα για την εκπόνηση ΠΕ μπορεί ο φοιτητής να τα αναζητήσει και από τη γραμματεία.

ΧΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Η εκπόνηση της ΠΕ πρέπει να γίνεται με συνεχή, εντατικό και οργανωμένο τρόπο ώστε να επιτυγχάνεται η καλύτερη αξιοποίηση του χρόνου και του φοιτητή και του ΕΚ.

Ως χρονική διάρκεια της εκπόνησης της ΠΕ υπολογίζεται η περίοδος από την εκάστοτε έναρξη, για έξι (6) μήνες το ελάχιστο έως δύο (2) έτη το μέγιστο. Ο φοιτητής μπορεί να ολοκληρώσει και να καταθέσει την εργασία του ή Οκτώβριο ή Μάιο του εκάστοτε έτους. Μετά το πέρας των δύο ετών ο φοιτητής διαγράφεται και πρέπει να κάνει αίτηση εκ νέου.

ΕΚΠΟΝΗΣΗ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ο φοιτητής θα πρέπει να εργαστεί οργανωμένα και με σύστημα ώστε να τελειώσει τη ΠΕ έγκαιρα και με επιτυχία.

Τα δεδομένα που θα χρησιμοποιήσει ο φοιτητής προέρχονται από πληροφορίες που έχουν συλλέξει άλλοι (βιβλιογραφική ανασκόπηση) ή από πληροφορίες που θα συλλέξει ο ίδιος (ερευνητική εργασία). Οι πληροφορίες που συλλέγουν άλλοι βρίσκονται κυρίως σε βιβλία, άρθρα και ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων. Τα δεδομένα που θα συλλέξει ο φοιτητής θα προέλθουν από ερωτηματολόγια, συνεντεύξεις, αποτελέσματα πειραμάτων, κ.ο.κ. Ο ΕΚ θα καθοδηγήσει το φοιτητή για το ερευνητικό πρωτόκολλο που θα ακολουθήσει.

Η δομή της ΠΕ είναι ιδιαίτερως σημαντική και καλό είναι να ακολουθεί το πρότυπο που προτείνεται στο επόμενο κεφάλαιο. Ο φοιτητής πρέπει να γράψει ένα αυτοδύναμο κείμενο, ώστε ο αναγνώστης να είναι σε θέση να παρακολουθήσει τον ειρμό των σκέψεών του χωρίς παραπομπές σε κείμενα, που δεν παρατίθενται στο σώμα της εργασίας ή στα παραρτήματά της. Πρέπει να φροντίσει το κείμενό του να είναι καλογραμμένο και ευανάγνωστο. Να προσπαθήσει να εκφραστεί καθαρά και να διαμορφώσει ένα κείμενο απλό αλλά συγχρόνως ενδιαφέρον.

Προκειμένου να διασφαλιστεί η εκπόνηση εργασιών υψηλής ποιότητας, πρέπει να υπάρχει συνεχής συνεργασία του φοιτητή με τον ΕΚ, ο οποίος παρακολουθεί την πορεία εκπόνησης της ΠΕ, καθοδηγεί τον φοιτητή και πιστοποιεί την επιτυχή ολοκλήρωση της εργασίας. Ο φοιτητής δεν θα πρέπει να περιμένει από τον ΕΚ να επικοινωνήσει μαζί του. Είναι δική του ευθύνη και δικαίωμα.

ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η ΠΕ αποτελείται από τα εξής μέρη:

- Εξώφυλλο και Σελίδα τίτλου
- Περιεχόμενα
- Πρόλογος- Ευχαριστίες (προαιρετικά)
- Περίληψη στα Ελληνικά - Λέξεις κλειδιά
- Περίληψη στα Αγγλικά (Abstract) - Λέξεις κλειδιά
- Εισαγωγή
- Γενικό Μέρος (Α' Μέρος Ιατρικό και Β' ΜΕΡΟΣ Νοσηλευτικό για ανασκοπικές εργασίες)
- Γενικός και Ειδικό μέρος (για ερευνητικές εργασίες)

- Συμπέρασμα
- Βιβλιογραφικές αναφορές
- Παράρτημα

Εξώφυλλο και Σελίδα τίτλου

Στο ανώτερο μέρος του εξώφυλλου γράφεται το εκπαιδευτικό ίδρυμα και ο τίτλος του Τμήματος. Στο μεσαίο μέρος του εξώφυλλου γράφεται ο τίτλος της ΠΕ και ακολουθεί το όνομα του φοιτητή και ο επαγγελματικός τίτλος του. Στη συνέχεια γράφεται το όνομα και ο τίτλος του ΕΚ. Στο κατώτερο σημείο γράφεται η πόλη στην οποία βρίσκεται το εκπαιδευτικό ίδρυμα και το έτος κατά το οποίο ενεκρίθη η ΠΕ (βλ. Παράρτημα 1). Ο τίτλος της ΠΕ πρέπει να είναι σύντομος, περιεκτικός και χωρίς συντμήσεις.

Στη σελίδα τίτλου αναγράφεται μόνο ο **τίτλος της ΠΕ στα αγγλικά** (βλ. Παράρτημα 2). Ο τίτλος της ΠΕ στα αγγλικά είναι απαραίτητος για την απόκτηση του πτυχίου και του παραρτήματος διπλώματος. Το σύνολο των χαρακτήρων του ελληνικού και του αγγλικού τίτλου δεν μπορεί να υπερβαίνει τους **250 χαρακτήρες** (συμπεριλαμβανομένων και των κενών).

Περιεχόμενα

Στον κατάλογο περιεχομένων αναφέρονται όλα τα κεφάλαια, τα υποκεφάλαια και τα παραρτήματα, εάν υπάρχουν. Συντάσσεται ως λίστα των επικεφαλίδων των ενοτήτων της ΠΕ με τις αντίστοιχες σελίδες, οι οποίες παρουσιάζονται στοιχισμένες στο δεξιό μέρος του καταλόγου των περιεχομένων.

Πρόλογος

Ο πρόλογος είναι προαιρετικός, έχει έκταση έως μία σελίδα και περιλαμβάνει σύντομη αναφορά στο αντικείμενο και το περιεχόμενο της ΠΕ.

Ευχαριστίες

Αυτό το τμήμα της ΠΕ γράφεται μόνο στην περίπτωση εκείνη κατά την οποία ο φοιτητής επιθυμεί να εκφράσει τις ευχαριστίες του σε πρόσωπα που βοήθησαν, με ουσιαστικό τρόπο, στην εκπόνηση της εργασίας.

Ελληνική και Αγγλική Περίληψη (Abstract)

Συνιστάται η περίληψη να ακολουθεί τη δομή της εργασίας. Συγκεκριμένα στην περίληψη αναφέρονται συνοπτικά το αντικείμενο, ο στόχος, ο πληθυσμός μελέτης, η μέθοδος, τα αποτελέσματα και τα κύρια συμπεράσματα της ΔΕ. Ακόμα και αν η περίληψη εμφανίζεται πρώτη, καλό είναι να τη γράψετε αφού έχετε ολοκληρώσει τη συγγραφή της υπόλοιπης εργασίας. Στις περιλήψεις δεν συμπεριλαμβάνονται βιβλιογραφικές αναφορές ή συντμήσεις. Η έκταση της περιλήψης δεν πρέπει να ξεπερνά τις 300 λέξεις, ούτε όμως να είναι και μικρότερη των 150 λέξεων. Την περίληψη ακολουθούν μέχρι πέντε (5) λέξεις κλειδιά τόσο στα ελληνικά όσο και αγγλικά.

Εισαγωγή

Η εισαγωγή έχει στόχο να προετοιμάσει τον αναγνώστη για τα επόμενα κεφάλαια και να βάλει τις βάσεις πάνω στις οποίες θα στηριχτεί η έρευνα. Η εισαγωγή ορίζει το θέμα εκπόνησης ή την ερευνητική προσέγγιση. Εδώ παρουσιάζεται μια σύντομη ανασκόπηση της βιβλιογραφίας που σχετίζεται με το πρόβλημα και καταλήγει στις πιο σχετικές έρευνες με το θέμα της ΠΕ. Επίσης, στο τέλος της εισαγωγής γίνεται η πρώτη αναφορά στο σκοπός της εργασίας ή στην σημασία της έρευνας.

Γενικό Μέρος

Στο γενικό μέρος της ΠΕ περιλαμβάνεται η θεωρητική υποστήριξη του θέματος μέσα από τη σχετική διεθνή και ελληνική βιβλιογραφία. Σε κάθε κεφάλαιο του γενικού μέρους παρουσιάζονται η θεωρία, προηγούμενα ερευνητικά αποτελέσματα, σύμφωνες και αντίθετες απόψεις ερευνητών, σχετικά πάντα με τον τίτλο της ΠΕ.

Αν στο γενικό μέρος χρησιμοποιηθούν εικόνες ή σχήματα, στο τέλος της λεζάντας αναγράφεται σε παρένθεση η πηγή προέλευσης ως εξής: (Ανατύπωση από: γράφεται η βιβλιογραφική παραπομπή από την οποία έχει ληφθεί, πχ Βορον WF, and Βουλραερ EL, Ιατρική Φυσιολογία, Τόμος 2, Ιατρικές Εκδόσεις Π.Χ. Πασχαλίδης, Αθήνα 2011). Οι ενδείξεις των εικόνων ή των σχημάτων γράφονται στην ελληνική γλώσσα ακόμα και αν η πηγή προέλευσης είναι ξενόγλωσση. Οι εικόνες, τα σχήματα καθώς και οι πίνακες αριθμούνται με τον ίδιο τρόπο και σε συνέχεια από την αρχή μέχρι το τέλος του κειμένου.

Ειδικό Μέρος (Σε ερευνητική εργασία)

Στο ειδικό μέρος της ΠΕ συμπεριλαμβάνονται ο σκοπός, ο πληθυσμός μελέτης (υλικό, δείγμα) και η μέθοδος, τα αποτελέσματα και η συζήτηση.

Σκοπός

Εδώ γράφεται ο σκοπός της μελέτης και τα επιμέρους ερευνητικά ερωτήματα που τίθενται προς διερεύνηση. Τα σαφή ερωτήματα καθοδηγούν στην ανάλυση και παρουσίαση των αποτελεσμάτων, καθώς και στην εξαγωγή τελικών συμπερασμάτων.

Πληθυσμός μελέτης και Μέθοδος

Σε αυτό το τμήμα της ερευνητικής μελέτης γίνεται μια λεπτομερής και εμπειριστατωμένη παρουσίαση της μεθοδολογίας που ακολουθήθηκε κατά τη διάρκεια της έρευνας. Πιο συγκεκριμένα, δίνονται πληροφορίες τόσο για το δείγμα των ατόμων που συμμετείχαν στην έρευνα, όσο και για το υλικό που χρησιμοποιήθηκε καθώς και τη διαδικασία που ακολουθήθηκε για τη συλλογή των δεδομένων. Σκοπός του κεφαλαίου είναι η ακριβής και λεπτομερής περιγραφή της μελέτης, ώστε κάποιος άλλος ερευνητής να είναι σε θέση να αναπαράγει τη συγκεκριμένη μελέτη. Επιπρόσθετα, θα πρέπει να δίνονται πληροφορίες για το πώς επιλέχθηκαν τα άτομα που συμμετείχαν στην έρευνα, ο χρόνος που χρειάστηκε να πραγματοποιηθεί η έρευνα για κάθε συμμετέχοντα καθώς και ο τόπος στον οποίο πραγματοποιήθηκε. Αναφέρεται επίσης, ο αριθμός των συμμετεχόντων που αποχώρησαν κατά τη διάρκεια της έρευνας (αν υπάρχει) και ο αριθμός των ερωτηματολογίων που δεν επιστράφηκαν ή δεν απαντήθηκαν (αν χρησιμοποιηθούν ερωτηματολόγια). Σε αυτό το κεφάλαιο περιγράφεται επίσης η στατιστική ανάλυση και το στατιστικό λογισμικό που χρησιμοποιήθηκε.

Αποτελέσματα

Στην ενότητα αυτή περιγράφονται όλα τα αποτελέσματα που προέκυψαν από την εκπόνηση της ΠΕ. Η παρουσίαση των αποτελεσμάτων πρέπει να γίνεται με αυστηρά ερευνητικό πνεύμα. Δεν θα πρέπει δηλαδή να σχολιάζονται ή να διατυπώνονται προσωπικές κρίσεις και εκτιμήσεις, αλλά να παρουσιάζονται τα αποτελέσματα όπως ακριβώς προκύπτουν από τη στατιστική ανάλυση. Θα πρέπει να αναφερθούν όλα τα αποτελέσματα που προέκυψαν από τη στατιστική ανάλυση των δεδομένων, ακόμη και αυτά που έρχονται σε αντίθεση με την ή τις ερευνητικές ερωτήσεις - υποθέσεις που έχουν διατυπωθεί. Για την ευκολότερη, για τον αναγνώστη, αντίληψη αυτών των πληροφοριών συνήθως, εκτός του κειμένου, χρησιμοποιούνται πίνακες και εικόνες (διαγράμματα, σχήματα, σχέδια, φωτογραφίες, ακτινογραφίες κ.λπ.). Οι πίνακες και οι εικόνες πρέπει να είναι ενταγμένες στο κείμενο, είναι απαραίτητο να τιτλοφορούνται και να είναι

αριθμημένες (κατά αύξοντα αριθμό). Αριθμούνται με συνεχή αρίθμηση χωρίς να έχει σημασία το κεφάλαιο στο οποίο βρίσκονται. Όταν παρατίθενται πίνακες ή εικόνες γίνεται προσπάθεια να περιορίζονται στα πλέον σημαντικά. Σε περίπτωση που κρίνεται απαραίτητη η παράθεση μεγάλου αριθμού πινάκων ή εικόνων αυτά μεταφέρονται στο παράρτημα. Στις εικόνες ο τίτλος αναγράφεται κάτω από αυτές, ενώ στους πίνακες ο τίτλος αναγράφεται επάνω από αυτούς. Οι πίνακες δεν περιλαμβάνουν κάθετες γραμμές, είναι γραμμένοι σε διπλό διάστημα και κάθε στήλη έχει τη δική της επικεφαλίδα. Όλες οι συντομογραφίες που υπάρχουν στους πίνακες εξηγούνται με σημειώσεις στο κάτω μέρος αυτών. Τόσο το κείμενο όσο και οι πίνακες και οι εικόνες πρέπει να είναι κατανοητά από τον αναγνώστη και να παρουσιάζουν το εύρημα που θεωρείται σημαντικό. Στο κείμενο θα πρέπει να περιγράφεται κάθε πίνακας και εικόνα και το κύριο εύρημα που δείχνει. Από την άλλη, ο πίνακας και η εικόνα πρέπει να είναι «ολοκληρωμένα», ο τίτλος να είναι επεξηγηματικός και η δομή και το περιεχόμενο κατανοητά. Έτσι, αν κάποιος αναγνώστης δε θέλει να διαβάσει το κείμενο, να μπορεί από τον πίνακα ή την εικόνα και μόνο, να κατανοεί το κύριο εύρημα.

Συζήτηση

Η πρώτη παράγραφος της συζήτησης καλό είναι να αφορά μία σύντομη περίληψη των αποτελεσμάτων της ΠΕ. Το αντικείμενο της συζήτησης είναι η επιστημονική ανάλυση, επεξεργασία, ερμηνεία και συζήτηση των αποτελεσμάτων. Στη συζήτηση γίνεται σχολιασμός και αξιολόγηση των αποτελεσμάτων, σε σχέση με τις ερωτήσεις που είχαν διατυπωθεί στην αρχή της έρευνας, όπως επίσης και συγκριτική αξιολόγηση των αποτελεσμάτων με εκείνα αντίστοιχων εργασιών. Είναι λάθος να επαναλαμβάνονται τα αποτελέσματα της ΠΕ ή να αναλύονται λεπτομερώς τα αποτελέσματα άλλων ερευνητών, παρότι η συζήτηση πλαισιώνεται από βιβλιογραφικές αναφορές. Στη συζήτηση αναφέρονται τυχόν περιορισμοί της μελέτης και μπορεί να διατυπωθούν προτάσεις για ενδεχόμενες μελλοντικές εργασίες και συμπληρωματικές έρευνες στη συγκεκριμένη θεματική περιοχή. Στο τέλος γράφεται μία παράγραφος με τα συμπεράσματα.

Βιβλιογραφικές Αναφορές

Συντάσσεται λίστα αναφορών, όπου περιλαμβάνονται όλες οι πηγές που χρησιμοποιήθηκαν για την εκπόνηση της ΠΕ και που αναφέρονται στο κείμενο. Σκοπός της παράθεσης της βιβλιογραφίας είναι να μπορεί ο αναγνώστης να έχει όλα τα απαραίτητα στοιχεία για τον εντοπισμό των επιστημονικών δημοσιεύσεων. Συνεπώς, απαιτείται απόλυτη ακρίβεια. Ο τρόπος παράθεσης των βιβλιογραφικών αναφορών πρέπει να

ακολουθεί κάποιον οδηγό και να είναι ενιαίος σε όλη την εργασία. Γενικά τα βιβλιογραφικά στοιχεία αξιοποιούνται κατά κύριο λόγο στις ενότητες της ΠΕ που αναφέρονται στο γενικό μέρος και στη συζήτηση του ειδικού μέρους.

Οι δύο διεθνώς αποδεκτοί τρόποι καταγραφής των βιβλιογραφικών αναφορών είναι το σύστημα βιβλιογραφικών αναφορών Harvard και το σύστημα βιβλιογραφικών αναφορών Vancouver style. Σύμφωνα με το σύστημα βιβλιογραφικών αναφορών Harvard, οι βιβλιογραφικές αναφορές στο κείμενο αναφέρονται στο επώνυμο του/ων συγγραφέα/ων και στο έτος δημοσίευσης (μέσα σε παρενθέσεις). Στη λίστα των βιβλιογραφικών αναφορών αυτές καταγράφονται με αλφαβητική σειρά ή με άλλο τρόπο, ο οποίος προκύπτει από το βιβλιογραφικό σύστημα που έχει επιλεγεί.

Για παράδειγμα σύμφωνα με το σύστημα βιβλιογραφικών αναφορών **Vancouver style**, στο κείμενο χρησιμοποιούνται αριθμοί κατά αύξουσα σειρά για να δηλώσουν τις βιβλιογραφικές αναφορές (ο αριθμός 1 για την πρώτη αναφορά, ο αριθμός 2 για τη δεύτερη κ.ο.κ.. Οι αριθμοί αυτοί καταγράφονται σε πλαίσια (π.χ. [1], [2], [3] κ.λπ.) ή με τη μορφή εκθέτη. Όλες οι βιβλιογραφικές αναφορές που αναφέρονται στο κείμενο (και μόνο αυτές) καταχωρούνται στο βιβλιογραφικό κατάλογο, που αρχίζει σε ιδιαίτερη σελίδα. Πριν από κάθε βιβλιογραφική αναφορά στον κατάλογο, προηγείται ο αντίστοιχος αριθμός που σημειώθηκε στο κείμενο και στον οποίο αντιστοιχεί η βιβλιογραφία. Στη λίστα των βιβλιογραφικών αναφορών αυτές καταγράφονται με αύξοντα αριθμό. Όταν κάποια αναφορά επαναλαμβάνεται μέσα στο κείμενο και σε κάποιο άλλο σημείο, τότε χρησιμοποιείται και πάλι ο αριθμός που χρησιμοποιήθηκε για αυτήν την αναφορά την πρώτη φορά. Όταν σε κάποιο σημείο της εργασίας χρησιμοποιούνται περισσότερες από μία βιβλιογραφικές αναφορές, τότε οι αριθμοί καταγράφονται στο ίδιο πλαίσιο (π.χ. [5,6]).

Για τη σύνταξη της βιβλιογραφίας πρέπει να ακολουθείται ένα συγκεκριμένο, διεθνώς αναγνωρισμένο, πρότυπο σε όλες τις βιβλιογραφικές αναφορές.

Παραδείγματα παρουσίασης βιβλιογραφικών αναφορών:

A] Για άρθρα περιοδικών:

Gratziou C, Gourgoulianis K, Pataka PA, Sykara GD, Messig M, Raju S. Varenicline as a smoking cessation aid in a Greek population: a subanalysis of an observational study. *Tob Induc Dis.* 2012, 10(1):1-8.

B] Για άρθρα ηλεκτρονικών περιοδικών:

Dragioti E, Tsartsalis D, Gouva M. Retrospectives memories of negative life events and cardiophobia: testing the hypothesis of mediation of hostility. *Interscientific Health Care* 2012, 4(30): 98-104. Ημερομηνία πρόσβασης από <http://www.inhealthcare.gr/article/el/>

retrospectives-memories-of-negative-life-events-and-cardiophobia-testing-the-hypothesis-of-mediation-of-hostility

Γ] Για βιβλία – μονογραφίες και κεφάλαια σε βιβλία:

Vander A, Sherman J, Luciano D, Tsakopoulos M. Φυσιολογία του Ανθρώπου, 8^η Έκδοση, 1^{ος} Τόμος, Αθήνα, Ιατρικές Εκδόσεις Π.Χ. Πασχαλίδης, 2000:483-509.

Δ] Για ιστοσελίδες και ηλεκτρονικά τεκμήρια:

Mackay J, et al. 2006. The Tobacco Atlas. Second Edition. American Cancer Society Myriad Editions Limited. Atlanta, Georgia. Ημερομηνία πρόσβασης [ημερομηνία] από [ηλεκτρονική διεύθυνση]: <http://www.myriadeditions.com/statmap>

Παράρτημα/τα

Στην περίπτωση που υπάρχουν παραρτήματα παρουσιάζονται στο τέλος της ΠΕ (μετά τη βιβλιογραφία). Τα παραρτήματα αριθμούνται και οι τίτλοι τους αναφέρονται στα περιεχόμενα. Τα παραρτήματα παρέχουν πρόσθετες πληροφορίες (π.χ. υπόδειγμα ερωτηματολογίου, περιγραφές πολύπλοκων δοκιμασιών, αναλυτική παρουσίαση αποτελεσμάτων κ.λπ.), που είναι απαραίτητες για λόγους πληρότητας αλλά όχι κρίσιμες για την ανάπτυξη της ΠΕ. Στο κυρίως σώμα της ΠΕ πρέπει να γίνονται οι ανάλογες παραπομπές στα αντίστοιχα παραρτήματα ώστε να καθοδηγείται εύκολα ο αναγνώστης (για παράδειγμα, βλ. Παράρτημα 1).

ΜΟΡΦΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Είναι ιδιαίτερα σημαντικό η μορφοποίηση να διατηρείται σε όλη την έκταση της ΠΕ. Η ΠΕ παραδίδεται δακτυλογραφημένη σε σελίδες μεγέθους Α4 γραμμένες στη μια όψη τους και σε λευκό χαρτί. Τα περιθώρια επάνω και κάτω είναι 3 cm ενώ δεξιά και αριστερά είναι 2,5 cm. Η προτεινόμενη, προς χρήση, γραμματοσειρά είναι η Times New Roman με μέγεθος χαρακτήρων 12 στιγμών (pt) και το διάστιχο 1,5 ενώ η πλήρης στοίχιση εφαρμόζεται σε όλο το κείμενο. Μικρότερα γράμματα μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε υποσημειώσεις, πίνακες, κ.λπ. αλλά σε κανένα σημείο δεν επιτρέπεται η χρησιμοποίηση γραμμάτων μικρότερων των 8 στιγμών. Η σελιδοποίηση γίνεται με αραβικά σύμβολα (1, 2, 3, ...) και είναι συνεχής, ξεκινώντας από την πρώτη σελίδα (σελίδα του τίτλου), χωρίς όμως η αρίθμηση να φαίνεται στην πρώτη σελίδα. Η αρίθμηση των σελίδων γίνεται στο κάτω δεξιό μέρος τους και οι αριθμοί σελίδων τυπώνονται χωρίς τελείες, παύλες ή άλλα σύμβολα, πριν ή μετά.

ΕΚΤΑΣΗ ΤΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Το μέγεθος της ΠΕ εξαρτάται από τη θεματολογία καθώς και από τον αριθμό των φοιτητών που την εκπονούν . Δεν θα πρέπει να είναι μικρότερη από 50-60 σελίδες και το μέγιστο έως 100 σελίδες. Συγκεκριμένα, οι σελίδες κατανέμονται ως εξής:

- Εξώφυλλο και Σελίδα τίτλου: δύο (2) σελίδες
- Περιεχόμενα: μία (1) σελίδα
- Πρόλογος-Ευχαριστίες (εφόσον υπάρχουν): μία (1) σελίδα
- Περίληψη: μία σελίδα (1) για την ελληνική και μία (1) σελίδα για την αγγλική
- Εισαγωγή: έως δύο (2-3) σελίδες
- Γενικό Μέρος: (περίπου 50-60 σελίδες για ανασκοπική εργασία και 20-30 σελίδες για ερευνητική)
- Ειδικό Μέρος: περίπου τριάντα (30) σελίδες
- Βιβλιογραφικές αναφορές: από 20-50 βιβλιογραφικές αναφορές. Αν κριθεί απαραίτητο και σε συνεννόηση με τον ΕΚ ο αριθμός των βιβλιογραφικών αναφορών μπορεί να αυξηθεί.

Στον αριθμό των λέξεων δεν περιλαμβάνονται το εξώφυλλο, οι σελίδες τίτλου η βιβλιογραφία και τα παραρτήματα.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Η ΠΕ συνιστά προϋπόθεση για την απόκτηση του βασικού πτυχίου του Νοσηλευτή. Η εκπόνησή της αξιολογείται σύμφωνα με τα παρακάτω κριτήρια: την πρωτοτυπία του θέματος, την κριτική αντίληψη για την υπάρχουσα σχετική βιβλιογραφία και την ικανότητα έκθεσής της, τη θεμελίωση απόψεων και επιχειρημάτων, την αφαιρετική και συνθετική ικανότητα, την πληρότητα βιβλιογραφίας, την ολοκληρωμένη δομή και τη σχολαστική τήρηση των κανόνων και οδηγιών για τη συγγραφή και παρουσίασή της.

Όταν ο ΕΚ κρίνει ότι η ΠΕ έχει ολοκληρωθεί, δίνει τη συγκατάθεσή του με την υπογραφή της εισηγητικής έκθεσης ώστε ο φοιτητής να την υποβάλει προς κρίση και αξιολόγηση.

Οι φοιτητές θα πρέπει να εκτυπώσουν και να βιβλιοδετήσουν 1 (ένα) αντίτυπο της ΠΕ (με θερμοκόλληση και όχι σπιδάλ) και δύο (2) αντίγραφα της ηλεκτρονικής μορφής της ΠΕ (αρχείο Word) και να τα καταθέσουν στη γραμματεία του τμήματος Νοσηλευτικής σε ημερομηνίες που θα ανακοινωθούν.

Η υποστήριξη της ΠΕ γίνεται δημόσια. Η συνεδρία της υποστήριξης περιλαμβάνει τη σύντομη παρουσίαση διάρκειας το πολύ 15 λεπτών (10 λεπτά παρουσίαση και 5 λεπτά ερωτήσεις) από τον φοιτητή των κύριων σημείων της εργασίας και των συμπερασμάτων, τα κριτικά σχόλια από τα μέλη της επιτροπής και τη συζήτηση με βάση τις παρατηρήσεις. Κατά την εξέταση ο φοιτητής υποβάλλεται σε ερωτήσεις, στις οποίες πρέπει να απαντήσει ικανοποιητικά. Η προφορική υποστήριξη της διπλωματικής εργασίας πραγματοποιείται, σύμφωνα με το πρόγραμμα που ανακοινώνεται από τη γραμματεία του τμήματος.

Η επιτυχία ή η αποτυχία στη ΠΕ ανακοινώνεται στο φοιτητή αυθημερόν, αν και η έκδοση της βαθμολογίας μπορεί να γίνει τις επόμενες μέρες. Τα μέλη της εξεταστικής επιτροπής μπορούν να ζητήσουν βελτιώσεις ή / και συμπληρώσεις από το φοιτητή, ορίζοντας συγχρόνως και την προθεσμία μέσα στην οποία δικαιούται να τις υποβάλει.

Η βαθμολόγηση της ΠΕ γίνεται με βάση την κλίμακα του 10 (δέκα). Στην τελική βαθμολογία λαμβάνεται επίσης υπόψη η απόδοση του σπουδαστή κατά την υποστήριξη, με βάση την ποιότητα της παρουσίασης (δηλ. τήρηση του χρόνου των 15 λεπτών, δομή, σαφήνεια) και την ανταπόκρισή του στις ερωτήσεις κατά τη συζήτηση. Η τριμελής επιτροπή συμπληρώνει και καταθέτει στη γραμματεία το πρακτικό αξιολόγησης της ΠΕ.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ – ΓΛΩΣΣΑ

- Η καταγραφή των απόψεων άλλων ατόμων θα πρέπει να γίνεται με αντικειμενικό τρόπο. Όταν κρίνεται απαραίτητο να γίνει αυτούσια μεταφορά κειμένου άλλων συγγραφέων θα πρέπει το κείμενο αυτό να καταγράφεται μέσα σε παρενθέσεις και να συνοδεύεται από την κατάλληλη αναφορά. Τέτοιες ενσωματώσεις πρέπει γενικά να περιορίζονται στο ελάχιστο.
- Το κείμενο της ΠΕ πρέπει να είναι γραμμένο σε απλή δημοτική ελληνική γλώσσα με μονοτονικό σύστημα γραφής και ελεγμένο για την ορθογραφία του.
- Θα πρέπει να δίδεται ιδιαίτερη σημασία στη χρήση ορθής σύνταξης και γραμματικής.
- Θα πρέπει να αποφεύγεται η χρήση προσωπικών αντωνυμιών σε πρώτο ενικό ή πληθυντικό πρόσωπο και όπου κρίνεται απαραίτητο, να χρησιμοποιούνται αντωνυμίες στο τρίτο πρόσωπο.
- Θα πρέπει να ολοκληρώνεται ένα θέμα πριν την έναρξη άλλης θεματικής ενότητας.
- Η γενίκευση των συμπερασμάτων μιας ερευνητικής ΠΕ θα πρέπει να αποφεύγεται ειδικά αν η μεθοδολογία δεν το επιτρέπει (π.χ. μη αντιπροσωπευτικό δείγμα). Η ακριβής επιστημονική διατύπωση είναι προτιμότερη, π.χ. «τα στοιχεία δείχνουν ότι για τον πληθυσμό της μελέτης ισχύει ότι ...», ή «φαίνεται ότι συσχετίζεται σε στατιστικά σημαντικό βαθμό με» και καλό είναι να αποφεύγονται απόλυτες εκφράσεις όπως «σαφώς», «αδιαμφισβήτητα», «αναμφίβολα», κ.λπ.
- Την πρώτη φορά που θα χρησιμοποιηθεί μια συντόμευση θα πρέπει να γίνει επεξήγηση (τόσο στην περίληψη, όσο και στο υπόλοιπο κείμενο).

**ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ
ΙΔΡΥΜΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ-
ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗΣ**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Τίτλος στα Ελληνικά (πεζά, Bold, Times New Roman, 16 pt)

Τίτλος στα Αγγλικά

Όνοματεπώνυμο Φοιτητή

(Times New Roman, 14 pt)

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ

Όνοματεπώνυμο, Επαγγελματικός τίτλος

Λάρισα, 2016 (Times New Roman, 12 pt)